

TOP 10

1
Hannu Jännes,
Owen Roberts
Linnulaule ja -hüüde

2
Väikesed sammud
3-4-aastastele.
Joonista ja kleebi

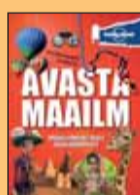
3
Tom Ang
Digitaalifotograafia
samm-sammult

4
Selma Läht,
Erna Normann
Üle õue õunapuul

5
Suur maailma
loomade atlas

6
Avasta maailm.
Reisiraamat lastele

7
Eric Chaline
Viiskümmend looma,
kes muutis ajalugu

8
Friederun Reichenstetter,
Hans-Günther Döring
Väike siil ja
tema sõbrad

9
Kirill Teiter
Kati ja Jeti

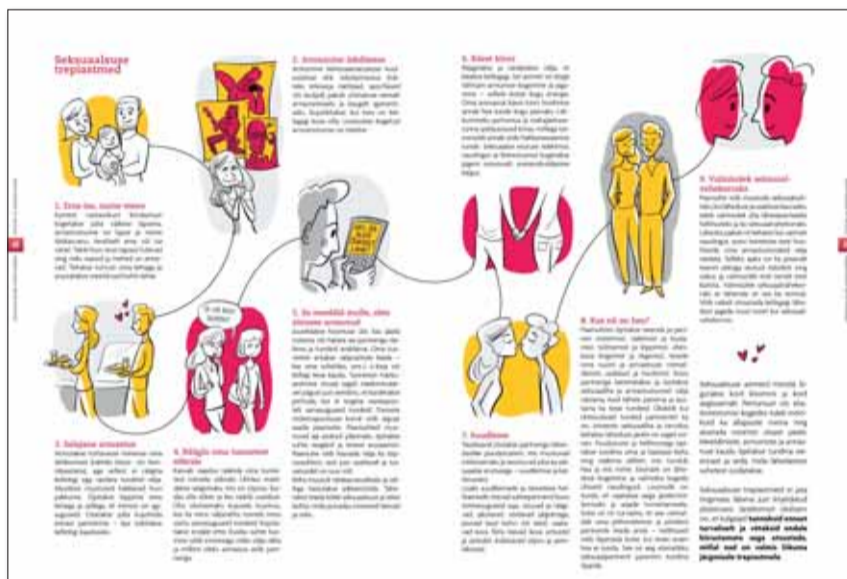
10
Carla Bardi
Kerged salatid.
Maitsev ja tervislik

TERVIS – MINU VALIKUD

Ilmunud on 8. klassi inimeseõpetuse õpik ja töövihik „Tervis – minu valikud”. Õppevara autorid on Merike Kull, Kai Part, Kristi Kõiv ja Evelyn Kiive Tartu Ülikoolist. Tegemist on III kooliastme uue terviseõpetuse kursusega, mille õpitulemused taotlevad õpilaste terviseteadlikkuse ja tervisekäitumise analüüsivõime tõusu, igapäevaelus vajalike tervise ja toimetulekuga seotud oskuste ning enda vastutuse arendamist terviseiga seotud valikute tegemisel. Õppevara sisu ja teemade esitus lähtub Maailma Terviseorganisatsiooni positiivse vaatenurgaga terviklikust tervisekäsitlusest, hõlmates nii füüsilist, vaimset, emotsionaalset kui ka sotsiaalset tervist. Eesmärk on toetada õpilaste toimetulekut eri arenguülesannetega, arendada nende enesekohaseid ja sotsiaalseid oskusi ning rõhutada, kui tähtis on väärtustada ennast ja teisi inimesi ning tervist. Eraldi peatub õppevara riskikäitumise ennetamise teemadel, samuti sellel, kuidas leida infoühiskonnas tervise teavet ja -abi ning analüüsida nende kasutusvõimalusi.

Teoreetilised lähtekohad

Õpiku ja töövihiku teemakäsitlus lähtub järgnevatest põhimõtetest: 1) õpilaste arengu ja toimetuleku toetamine – rohkelt on toodud näiteid ja ülesandeid, mis on seotud igapäevaeluga ning oluliste arenguülesannetega antud vanuses; 2) teaduspõhine – teemade käsitlemisel on lisatud uuringute tulemusi, et arendada nii õpilaste teadmisi tervisenäitajate kohta kui ka oskusi analüüsida graafikuid ja diagramme; 3) toetumine tööenduspõhistele seisukohtadele; 4) õpilaste kaasamine ja suunamine – seda toetavad õpiku rubriigid „Mõttele ja arutle!”, „Loe lisaks!”, „Mõttele veel!”, „Nõu ja abi!” ning töövihiku ülesanded, kus tuleb ennast analüüsida, oma teadmisi kontrollida, arutleda, kujundada oskusi ning läbi viia ühisprojekte; 5) mitmete ühiskondlike muutusi peegeldavate teemade esmakordne käsitlemine inimeseõpetuse kursuse raames – näiteks

seõpetuse kursuse raames – näiteks sugu ja tervis, lähisuhtevägivald, tervise teabe usaldusväärsus jms; 6) löiming teiste ainetega – käsitletud teemad ja illustratsioonid võimaldavad luua seoseid nii ajaloo, kunsti kui mitmete teiste ainevaldkondadega;

7) väärtuskasvatust, mis on õpikus läbiv teema, aga ühtaegu leiab käsitlemist ka eraldi teemana – õppevara pakub võimalusi nii isiklike väärtushinnangute analüüsiks kui julgustab olema hooliv ja toetav kaaslane ning osalema ühiskonnaelus.

Õpiku ja töövihiku ülesehitus

Nii õpikus kui töövihikus on seitse teemablokki (tervis, kehaline aktiivsus ja toitumine, vaimne heaolu, suhted ja seksuaalsus, turvalisus ja riskikäitumine, esmaabi ja valikute tegemine) ning 35 peatükki. Jäeb õpetaja valida, kas läbida ühe õppetunni jooksul üks peatükk või lähtuda õppetöös muudest alustest.

Õpiku peatüki ülesehitus

Iga peatükk algab teemale häälestatava emotsionaalse sissejuhatusena – selleks on noorte kirjad ja/või küsimused internetifoorumitest, mõnel juhul ka laulusõnad või tsitaadid ilukirjandusest, juhtumid elust. „Mõttele ja arutle” rubriik pakub juhtumikirjeldusi ja ülesandeid, kus on vaja analüüsida graafiliselt esitatud tervisenäitajaid. Mõisted ja rõhutamist vääriv on tekstis esile toodud. „Loe lisaks” rubriigi abil saab huvitava õppija omandada lisateadmisi – näiteks puhkamine ja uni peatükis „Minu eluviis ja valikud”, armastusega seotud aju-uuringud peatükis „Armastus” või pornograafiat puudutav seadusandlus peatükis „Ühiskond ja seksuaalsus”. Kuna tervise teemadega haakub tihti vajadus saada nõu ja abi, on vastavateemalised peatükid varustatud „Nõu ja abi” rubriigiga. Peatükk lõpeb kokkuvõtte ja lisaküsimustega („Mõttele veel”), mida saab kasutada nii tunnis kui kodutöös. Tärganäidatud sõnade seletuse leiab õpiku lõpus, kus on loetletud ka kirjandusi, mida õppevara koostamisel on kasutatud.

Kujundus ja illustratsioonid

Autoritel on hea meel tõdeda, et meie kujundusideed ja illustratsioonide kirjeldused on kenasti realiseerunud. Kujundaja Kalle Toompere kujundus ja kunstnik Joonas Sildre illustratsioonid toetavad igati õppevara teoreetilisi lähtekohti.

MERIKE KULL, KAI PART,
autorid

МУЗЫКА ДЛЯ 8 КЛАССА

Учебник по музыке для 8 класса русскоязычной школы завершает серию учебников для третьей школьной ступени. Авторы Майя Мулда, Людмила Семина постарались наполнить содержание учебника материалом, интересным для ребят данного возраста и располагающим к нахождению ими взаимосвязей между эпохами и стилями, музыкой своего и других народов, далекой историей и сегодняшней реальностью. Например, первая тема учебника «Путь музыки от композитора к слушателю» задает вопрос: «Сколько рождений у музыки?», последняя тема «Что можно купить за талант?» предлагает каждому задуматься о своем предназначении в жизни.

Составление содержания всех трёх учебников ступени исходило из важного педагогического принципа – каждый предмет в системе школьного образования, в том числе и музыка, является не самоцелью, а одним из способов социокультурного и ценностного вос-

питания учащихся. Символической является песня, с которой начинается учебник для 8 класса – это песня с конкурса Евровидения 2012 года «Kuula» (музыка О. Лепланда, слова А. Ильвеса, русский текст С. Буланкина). Нотная запись песни публикуется впервые.

В новом учебнике рассматриваются музыка стран Востока и Индонезии, Бразилии, Кубы, Аргентины, Мексики, Ямайки и музыки Северной Америки. Отдельные разделы посвящены

истории развития звукозаписи, электромузыкальным инструментам, рок-музыке, мюзиклу и поп-музыке (отдельно российской и эстонской). Теория сопровождается музыкальными образцами, песенным репертуаром, репродукциями картин, интересными фактами и легендами, цитатами известных музыкантов и композиторов.

Учебники построены на основе тематического принципа, количество тем соответствует количеству уроков музыки в году. По каждой теме учащимся интригующие темы-вопросы, способствующие развитию аналитического мышления, а также умение выражать и обосновывать своё мнение.

Наряду с вокальной классикой и песенным фольклорным творчеством разных стран, в учебник включены песни, созданные самими школьниками Эстонии. Это песня ученика 8-го класса Эдика Рейтмана «Музыка, тебя благодарю» (слова Игоря Рейтмана) и песня победительницы республи-

канской музыкальной олимпиады 2012 года Марианн Нирк «Kutse päikesele».

Одной из задач учебника является и создание дополнительных возможностей для успешной реализации интеграционного процесса в Эстонии – в книге приведены исторические и музыкальные параллели, краткое обобщение материала на эстонском языке в конце каждой главы.

Отдельно нужно отметить высокое качество оформления учебника, которое помогает создать необходимый эмоциональный настрой для восприятия материала. Интересные фотографии и хорошо визуализированная структура значительно повышают ценность учебника. Авторы выражают свою благодарность художественному редактору Маре Кыртсини.

К учебнику предлагается рабочая тетрадь, помогающая ученику закрепить пройденный материал.

ЭЛИНА ВОЛМЕР
отв. редактор